

Charakteristika obce Chvalovice

1. Obec a její koncepční dokumenty

1.1. Stručná charakteristika obce

Obec Chvalovice leží v těsné blízkosti zemské hranice Moravy a Dolního Rakouska 10 km jižně od Znojma. Během 13. století byly, stejně jako řada okolních obcí, kolonizovány německými zemědělci a vinaři z oblasti dnešního Durýnska. První doložená písemná zmínka o Chvalovicích se nachází v listině z 30. června 1279 vydané v obci Dyjákovičky, z roku 1284 pochází nejstarší zmínka o místním kostele sv. Markéty. Až do 17. století byly části Chvalovic ve vlastnictví celé řady šlechtických rodů i církevních řádů, ze šlechty to byli např. páni ze Zástřizl, Bukoviny či Ditrichštejna, z církevních řádů např. klášter cisterciáků v Tišnově, jezuitská kolej ve Znojmě nebo premonstrátský klášter v Louce, jenž ve Chvalovicích postupně získal největší část a který také měl od 13. století patronátní právo k místnímu kostelu. Po zrušení louckého kláštera v roce 1784 byly Chvalovice jako součást louckého statku prodány v roce 1827 vídeňským bankéřům Liebenbergům, jejichž potomci jej drželi ještě i na počátku 20. století. Podle lánové vizitace z roku 1672 měla obec 172 obyvatel, během 18. a 19. století pak dochází k prudkému nárůstu jejich počtu, takže k roku 1866 zde žilo již 744 obyvatel ve 118 domech. V obci Chvalovice je jich k 1.1.2012 celkem 548, z toho je 488 občanů ČR a 60 cizinců. 247 žen a 241 mužů (občanů ČR) bydlí ve 130 rodinných a 7 bytových domech.

1.2. Urbanistická studie - územně plánovací dokumentace

Obec má pro své správní území zpracovaný, projednaný a schválený **Územní plán obce Chvalovice**. Schválení proběhlo dne 13.7.2006. Potřebné další úpravy byly zpracovány, projednány a schváleny ve Změně č. 1 územního plánu obce Chvalovice. Změna č. 1 byla vydána 6.3.2008, nabytí 22.3.2008. Hlavní výkres územního plánu je přístupný široké veřejnosti na Mapovém serveru Města Znojma (www.znojmocity.cz) V roce 2010 byla schválena změny č. 2 územního plánu obce.

1.3. Program obnovy vesnice

Program obnovy vesnice na období let 2009-2014 byl projednán a schválen dne 23.4.2009 usnesením číslo LXIII/2009 bod č. 9. Dne 14. 1. 2010 projednalo a schválilo zastupitelstvo obce Změnu č. 1 – Programu obnovy vesnice 2009 – 2014. Doplnění programu obnovy vesnice bylo provedeno na základě souhlasu zastupitelstva obce a změny č. 2 dne 8. 3. 2012.

1.4. Rozpočet obce

Obec Chvalovice má schválený rozpočtový výhled na období 2012-2014, který je pomocným nástrojem obce a slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. V roce 2011 činily příjmy 35.279 tis. Kč a výdaje 26.997 tis. Kč. Schválení rozpočtu na r. 2012 předcházela dlouhá a pečlivá příprava. Není jednoduché určit hlavní priority výstavby v naší obci. Příjmy činí částku 44.318.500,- Kč, výdaje činí částku 55.489.500,- Kč a financování – zůstatky roku 2011 ve výši 11.171.000,- Kč. Rozpočet byl schválen jako schodkový. Do rozpočtových příjmů je zahrnuta schválená dotace na vybudování biokoridoru „U potoka“ a finanční prostředky z umístění v soutěži Vesnice roku 2011.

2. Společenský život

2.1. Kontinuita společenského života

Největší tradiční akcí jsou v obci jistě Kateřinské krojované hody. Pokus o založení nové tradice se vydařil - m.o. Svazu důchodců připravuje na léto 2012 již potřetí Svatomarkétskou pouť – v roce 2010 ještě pod názvem Sousedské hody. Mezi další tradiční události patří v obci: Tříkrálová sbírka, masopustní a lampionový průvod, dětský karneval, posezení s hudbou pro seniory a dárce krve (v roce 2012 - IX.ročník),

ochutnávání vín místních vinařů (v roce 2012 - 23.ročník), oslava Dne matek, poznávací a ozdravné zájezdy, dýňová stezka, drakiáda, mikulášská nadílka (od roku 1996), vánoční besídka. V roce 2011 se uskutečnil III. ročník akce „Víkend dobrodružství a odvahy“. Sportovní areál poskytl prostory pro „rozbalení“ stanového tábora, polní kuchyně a všech aktivit spojených s letním stanováním. Akce se zúčastnily všechny věkové kategorie. V letošním roce se plánuje IV. ročník. Taktéž reprezentace obce Chvalovice v soutěži dračích lodí v září 2011 ve Znojmě měla úspěch, obsadila krásné 7. místo (v roce 2010 to bylo 14.místo). 20-ti členná posádka se připravuje na ročník 2012.

2.2. Činnost spolková

V obci aktivně působí Sbor dobrovolných hasičů Chvalovice, Sportovní klub Chvalovice, Sdružení rybářů OKOUN Chvalovice, Svaz Důchodců ČR – místní organizace Chvalovice, Základní organizace Českého svazu zahrádkářů, Honební společenstvo Chvalovice – Dyjákovičky a Sdružení maminek, Kynologický klub Chvalovice. Spolky se účastní nejen akcí pořádaných jednotlivými sdruženími, ale i celkového kulturního dění naší obce. V obci aktivně pracuje taneční a pěvecký kroužek, jejich aktivity sahají za hranice naší obce. V roce 2010 se skupinka místních nadšenců rozhodla pro založení klubu cyklistů ve Chvalovicích. Členové jednotlivých sdružení, kroužků i klubů se podílí na různých kulturních vystoupeních nejen v naší obci, ale všude tam, kde je potřeba. V roce 2011 vzniklo v obci nové sdružení Za čistý rozvoj obce Chvalovice.

2.3. Podpora obce

Obec Chvalovice poskytuje součinnost místním spolkům při pořádání kulturních, sportovních a společenských akcí. Její snahou je, vytvořit kulturní a pracovní zázemí pro činnost spolků.

Místní zpravodaj vycházející pod názvem „Zpravodaj obce Chvalovice“ je vydáván v obci nepravidelně od roku 2001. Jeho vydávání bude pro účely informovanosti občanů o dění v obci pokračovat.

Snaha obce postupně naplňovat funkce knihovny jako informačního centra obce – zajištění odborné asistence občanům při práci s internetem, se zdařila. V roce 2009 byla dokončena a dána do užívání klubovna s knihovnou. Zde se schází občanská sdružení, v dětském koutku maminky s malými dětmi. Obec dále bude pracovat na propagaci webových stránek obce, propagaci DSO MIKROREGION HATĚ a DSO Daníž, kterých je členem. Rekonstrukcí budovy klubovny a vybudování nových prostor pro knihovnu, se zvýšila její atraktivnost. To vše postupně vede k vyššímu zájmu občanů jak o knihovnu a její služby, tak i o sportovní vybavení klubovny.

Vedení kroniky v obci Chvalovice nebylo přerušeno a je zajišťováno s velkou pečlivostí již řadu let naší kronikářkou. Život obce dokumentují jak písemné, tak i obrazové materiály.

3. Aktivity občanů

3.1. Dobrovolná práce občanů

Občané se aktivně a dobrovolně zapojují do společenského života a rozvoje obce. Propracována je také spolupráce mezi všemi složkami a obcí. Dospělí společně s dětmi se pod záštitou „své organizace“ účastní různých vyhlášených obecních akcí. Kromě toho se účastní akcí vyhlášených přímo tou danou organizací. Cílem je probudit zájem občanů o dění v obci. Dosud jsme se nesetkali s projevy vandalismu. Údržba veřejných prostranství včetně pozemků ve vlastnictví obce je zajišťována obecními pracovníky. Členové sdružení svou prací a různými společenskými vystoupeními a soutěžemi, reprezentují nejen sebe, ale i obec.

3.2. Začlenění dětí a mládeže do života vesnice

Děti a mládež se aktivně zapojují do života obce společně se svými rodiči. Obec poskytuje různé příspěvky do ZŠ a MŠ, kterou navštěvují naše děti, a to jak na učební pomůcky, tak i na vybavení jednotlivých tříd. Škola se zase podílí na různých vystoupeních (setkání seniorů, vítání občánků, Den matek, aj.) Obec také nabízí škole součinnost při sběru papíru a při pořádání kulturních akcí školy.

3.3. Péče o vesnickou pospolitost

Vzhledem k tomu, že naše obec patří mezi tzv. malé obce, jsou nám poměry a potřeby rodin známy. K mapování potřeb slouží různé besedy a kulturní akce. Navíc obec velmi dobře spolupracuje s místními spolky s velkou členskou základnou z řad občanů, což přispívá k mapování potřeb jak jednotlivých členů spolku, tak i jejich rodin. V obci pracuje místní organizace Svazu důchodců, která pořádá různé besedy o zdraví, ozdravné pobyty v termálních lázních, apod. Obec přispívá seniorům s věkovou hranicí nad 70 let na obědy. Nechybí setkání s jubilanty u příležitosti jejich narozenin, kulatých výročí společného života manželů, apod. Obnovila se tradice vítání občánků. Obec poskytuje příspěvek na nákup dětských plen, umožňuje občanům bezplatný přístup na internet, přispívá na odvoz komunálního odpadu pro celou rodinu při splnění podmínky účasti na tříděném odpadu.

3.4. Spolupráce s občany

V obci působí sociální komise, která mapuje sociální potřeby obyvatelstva. Občané se podílí na různých kulturních a společenských akcích a vystoupeních v obci i mimo obec. Obyvatelstvo se podílí a spolupracuje při systému tříděného odpadu, údržbě veřejné zeleně. Taktéž se počítá s pomocí dětí i dospělých při úklidu a údržbě cesty i přilehlých remízků od obce směrem k odlehlé části obce – ke „Sklepní uličce“.

4. Podnikání

4.1. Podnikání v zemědělství

Polohou 230 m n. m jsou Chvalovice částí jižní Moravy, kde jsou velmi dobré podmínky pro pěstování vinné révy a zemědělských plodin.

4.1.1. Informace o zachování a propagaci místní zemědělské produkce

V současné době na katastru obce provozuje zemědělskou činnost Agrodružstvo Vrbovec a několik samostatně hospodařících rolníků. Mimo to v obci podnikají jak velké vinařské subjekty (Vinařství Waldberg Vrbovec, Vinařství Lahofer, Vinařství Vaněk), tak i drobní vinaři. V rámci exkurzí a degustací přichází do povědomí návštěvníků obce a sklepní uličky informace z oblasti pěstování vinné révy, zpracování a výroby vína. Propagaci si subjekty zajišťují sami za sebe, a při akcích většího rozsahu zajišťuje propagaci sklepní uličky i vinařů obec.

4.1.2. Informace o podílu zemědělských subjektů na zachování původních druhů ovocných a okrasných stromů

Nešetrným zásahem při využití zemědělské půdy došlo v minulosti k likvidaci ovocných stromořadí podél polních cest. Z původních stromořadí zůstaly jen osamělé staré stromy, které nepůsobí lákavým dojmem. Obec ve spolupráci s družstvem a ostatními subjekty spolupracuje na postupném dosazování stromů. Ovocné stromy se vysazují v blízkosti dětských hřišť a odpočinkových zón. Se souhlasem orgánů na ochranu životního prostředí bylo vysazeno nové stromořadí podél potoka – směrem ke školce. Pracuje se na ozelenění odpočívadel na cyklistické stezce a prostoru dětského zábavního parku. Snahou obce je dokončit práce na lesoparku v odlehlé části obce. Další lokality budou upřesněny na základě zpracovávaných studií.

4.1.3. Zapojení zemědělských subjektů do přípravy a realizace dalších návrhů obnovy krajiny.

Po vzájemné dohodě se zemědělským družstvem byly zahájeny práce na vybudování biokoridoru „U potoka“. Tyto práce byly v začátku letošního roku dokončeny. Probíhají přípravné práce na akci Chvalovice: větrolam „Nad hřištěm“ a „biocentrum C101 u rybníka“.

4.2. Spolupráce obce se zemědělskými subjekty

Mezi obcí a zemědělskými subjekty existuje vzájemná spolupráce a součinnost, ať již na poli pracovním, tak při pořádání různých kulturních a společenských akcí. Katastr obce Chvalovice každoročně sužuje větrná eroze a to z důvodu nedostatku biokoridorů. Ve spolupráci s Agrodružstvem probíhají práce na nápravě tohoto nedostatku. Vzhledem k tomu, že se družstvu nepodařilo získat dotaci na likvidaci biologického odpadu rostlinného původu, je cílem ZO najít řešení, jakým způsobem likvidovat biologický odpad z veřejných prostranství obce a od občanů.

4.2.1. Popis spolupráce obce a zemědělských subjektů

Ve spolupráci se zemědělskými subjekty připravujeme obnovu a výsadbu původních či nových větrolamů. Dále Agrodružstvo Vrbovec vypomáhá obci se zapůjčením kontejnerů a odvozem odpadu, vzniklého při úklidových pracích během roku. V mnoha případech vypomohly i silné stroje. V obci se nachází středisko mechanizace, které v případě nutnosti nabízí možnost rychlé opravy obecní techniky. O ochranu krajiny a zvěře se v našem katastru stará Honební společenstvo Chvalovice - Dyjákovičky. Na údržbě vodní ploch a okolí vodní nádrže se aktivně podílí místní složka Sdružení rybářů Okoun Chvalovice. Mimo aktivit vyplývajících z chodu sdružení, účastní se členové kulturních a sportovních akcí v obci.

4.2.2. Informace o výsledcích péče o veřejná prostranství a kulturní krajinu

Od 50-tých let 20. století byly v území provedeny pozemkové úpravy, které směřovaly k velkým pozemkům ohrožených větrnou a převážně vodní erozí. Protože komplexní pozemkové úpravy ve prospěch vlastníků pozemků v území dosud zpracovány nebyly, je ochrana proti větrné i vodní erozi zatím navržena v rámci územního plánu. Každý dobrý hospodář vždycky věděl, že nejsou-li přírodní limity zdravé krajiny respektovány, vzniká škoda. Chceme se poučit z minulosti, a tak začínáme jednat „rozumněji“. Dobrá zkušenost obyvatel obce a rozumná míra využití území je zárukou dalšího zdravého vývoje obce. Péče o veřejnou zeleň je řešena změnou č. 2 územního plánu s novými lokalitami pro veřejnou zeleň. Veřejná zeleň, ale i ta soukromá, někdy bez přesného ohraničení se u nás uplatňuje především ve formě okrasných předzahrádek a ozelenění veřejného prostoru. Důležitou úlohu sehrávají i zahrady s ovocnými stromy. Uprostřed obce vznikla na místě bývalé tržnice nová návěsní plocha s parkovými úpravami a dobovými zemědělskými předměty. Postupně budou realizovány i další navrhované lokality pro veřejnou zeleň.

4.2.3. Spolupráce s obcí při hledání námětů na využití netradičních zdrojů a úspory energie.

K ochraně ovzduší přispívá obec součinností při využití alternativních zdrojů energie – v jednání je vybudování větrné elektrárny na území katastru obce v části tzv. Chvalovický vrch.

4.3. Nezemědělské podnikání, rozvoj řemesel

V katastru obce působí některé firmy, které ovlivnily dnešní tvář obce. Velkým rozvojem prošla především dřívější bezcelní zóna místní část Chvalovice – Hatě. Zde se nachází velká nákupní centra s přibližně 80 různými obchody, která nabízí pracovní příležitosti mnoha našim občanům. V současné době probíhají přípravy dalšího rozvoje této oblasti – tematický areál pro volnočasové aktivity (Chvalovice – Hatě). V katastru obce provozují svoji činnost také čerpací stanice PHM. Přímo v obci můžeme navštívit obchod se smíšeným zbožím a Jednotu, poštu, prodejnu vinařských potřeb, cukrárnu, pivnice, Non-stop bar, prodejnu a opravnu motocyklů, tři autoservisy, prodejnu a opravnu čerpadel, restauraci. Možnost ubytování nabízí chatky u hřiště, penziony a hotel.

4.3.1. Zapojení zemědělských podniků na rozvoji venkovské turistiky.

Do projektu rozvoje venkovské turistiky jsou zapojeny především malé vinařské subjekty, které nabízejí možnost využití volného času a ubytování. V rámci exkurzí a degustací poskytují informace o sběru a výrobě vína. Návštěvníci ocení možnost odkoupení vinařských produktů. Oblast je hojně využívána k cykloturistice, neboť obec leží na cyklotrase „Greenways Praha Vídeň“ a „Vinařské cyklistické stezce“.

4.3.2. Informace o uskutečněném projektu.

V obci se nachází plochy a objekty, které jsou využívány pro zemědělskou činnost. Jsou zde však také staré objekty. V minulosti byly využívány pro zemědělskou činnost, dnes jsou využity nedostatečně nebo nejsou využity vůbec. Obec Chvalovice odkoupila od Agrodružstva Vrbovec dva objekty tohoto typu. V jednom byla dříve stolárna, ve druhém dávno nevyužívané stáje. Obec hledá vhodné využití pro stolárnu. Na místě původních stájí bude v letošním roce zahájena investiční akce Ubytovna III. etapa.

4.4. Venkovská turistika

Ubytovací služby na území obce poskytuje jeden penzion (*Penzion Frost*), nachází se zde také tři hotely (4* *Hotel Savannah*, *Hotel ITVV* a *ALT Hotel*). Možnost ubytování nabízí dřevěné chatky u sportovního areálu.

4.5. Přímé podnikání obce

Obec v současné době neprovozuje podnikatelskou činnost.

5. Péče o stavební fond a obraz vesnice

5.1. Péče o historickou zástavbu

Historické jádro obce tvoří široká náves kolem potoka Daniže s dominantou kostela sv. Markéty. Na ni navazuje obestavění historické silnice Praha-Vídeň a obestavění silnice na Šatov. Postupně na tuto historickou kostru navázala soustava propojovacích bočních ulic. Novodobě na západním okraji obce vznikl po kolektivizaci zemědělství v 50. letech 20. století po obou stranách silnice na Šatov areál zemědělské velkovýroby. Stávající zástavbu obce doplňuje sportovně-rekreační areál na severozápadě obce. Cca 0,5 km západně od obce vznikala spolu s obcí podél cesty v údolí potoka Daniže sklepní ulička.

5.2. Soulad v zástavbě

Urbanistická koncepce územního plánu vychází z popsané, historické struktury obce a navazuje na ni. Návrhové lokality obce sousedí se současně zastavěným územím obce. V přímé návaznosti na stávající plochy pro bydlení jsou zpracovány nové rozvojové plochy pro bydlení na jihovýchodě a severovýchodě obce. Na těchto funkčních plochách se nachází i objekty drobné občanské vybavenosti a služeb. Rodinné domy venkovského typu a nízkopodlažní bytové domy byly a budou vystavěny v rámci původní historické urbanistické struktury.

5.3. Nová zástavba

Obec Chvalovice se rozvíjí jako souvisle urbanizovaný celek. V současné době probíhá výstavba nových rodinných domů ve dvou lokalitách s kompletními inženýrskými sítěmi, byly dokončeny dva bytové domy se 16 byty. Počítá se i s další lokalitou výstavby rodinných domů, zde se připravuje projektová dokumentace na realizaci inženýrských sítí.

5.4. Organizační opatření

Chvalovice jsou malá příhraniční obec s původně silně frekventovaným hraničním přechodem Hatě. Podařilo se odstranit tržnice a stánkový prodej v obci a nahradit je malebnou návsi s veřejnou zelení. To je motivace i pro občany, kteří přispívají ke zvelebení obce, ať již péčí o domy a předzahrádky, ale i o veřejná prostranství.

Ráz vesnice změnil i příspěvky, které obec poskytovala občanům na opravu nemovitostí. Obec krásí nové střechy, fasády, okna, a to nejen u rodinných domů. Mění se i vzhled nemovitostí ve vlastnictví obce. Rekonstrukcí prošla budova kulturního sálu, klubovny, hasičské zbrojnice. Ve staré budově OÚ vznikne dům služeb, v nebytových prostorách v nové hasičské zbrojnici zahájila činnost Jednota a praktický lékař. Byla dokončena oprava a přemístění Mariánského sloupu „Loretto“ na nové stanoviště.

6. Občanská vybavenost, inženýrské sítě, doprava, úspory energií

6.1. Stav občanské vybavenosti

Vzhledem k tomu, že počet obyvatel obce začíná postupně narůstat, začíná se projevovat deficit občanské vybavenosti. Přirozená spádovost obce směřuje do města Znojma. Zde sídlí stavební úřad, finanční úřad, policie, záchranná služba, okresní správa sociálního zabezpečení, úřad práce a lékárny. V obci není základní ani mateřská škola. Děti docházejí do mateřské školy v sousední obci Dyjákovičky a do základní školy ve Vrbovci a ve Znojmě.

Ve vlastnictví obce je budova obecního úřadu a kulturního sálu, budova zázemí sportovního klubu s pivnicí, hasičské zbrojnice s ordinací praktického lékaře a prodejnu Jednoty, ubytovna, víceúčelová budova klubovny s knihovnou, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, rybník, tři dětská hřiště, obecní stodola se sběrným dvorem dále pozemek místního hřbitova, dětský zábavní park, stará budova obecního úřadu. Byla dokončena oprava a odbahnění rybníku a biokoridor „U potoka“. V současné době probíhá realizace několika projektů: před dokončením je naučná stezka-lesopark, pokračují práce na výsadbě stromů v katastru obce, zahájeny byly práce na akci a „Větrolam Nad hřištěm“ a „biocentrum C101 u rybníka“. V obci se dále nachází fotbalové hřiště s travnatým povrchem.

6.2. Inženýrské sítě

Obec je pokryta inženýrskými sítěmi v tomto rozsahu: vodovod, plynovod, splašková kanalizace, částečně i dešťová kanalizace, vedení NN, telekomunikační rozvody. Kompletní rekonstrukcí prošly místní komunikace, chodníky a odstavné plochy. Byl zrealizován projekt bezdrátového rozhlasu s napojením na IZS. Zpracovává se projekt na rozšíření IS pro novou výstavbu rodinných domů. Obec se potýká s nadměrným hlukem, velkým množstvím projíždějících vozidel a nepřiměřenou rychlostí – to vše sebou přináší silně frekventovaná mezinárodní silnice I/38. Instalaci měřičů rychlosti a osvětlených přechodů obec přispěla ke zvýšení bezpečnosti svých občanů. Počítalo se s vybudováním bezpečnostních ostrůvků u osvětlených přechodů, avšak vzhledem k předpisům upravující provoz na zmíněné komunikaci, toto není možné. Schváleno bylo „zúžení“ zmíněné komunikace dle projektové dokumentace, které by k usměrnění dopravy mělo přispět. Práce budou zahájeny v letošním roce. Na místní komunikaci byly instalovány zpomalovací prahy.

6.3. Odpadové hospodářství

Odstraňování komunálního odpadu je prováděno celoročně 1 x za 14 dnů. Do speciálních kontejnerů ve dvou lokalitách obce je sbíráno bílé a barevné sklo, papír a plasty. Obec vlastní sběrný dvůr, na kterém jsou umístěny kontejnery na železný a objemný odpad. Bylo vybudováno stanoviště pro umístění kontejnerů na tříděný odpad. V letošním roce se počítá s vybudováním ještě jednoho stanoviště pro tyto kontejnery. Mimo to obec shromažďuje nebezpečný odpad, který likviduje prostřednictvím odborné firmy. V jednání je záměr Agrodružstva Vrbovec na likvidaci biologického odpadu rostlinného původu z veřejných prostranství obce a od občanů. Obec je zapojena do systémů tříděného odpadu EKO-KOM a zpětného odběru elektrozařízení se společností ASEKOL, Elektrowin, EKOLAMP, a do akce „Sbírej toner“.

6.4. Úspory energií

V rámci úspory energií provedla obec výměnu oken na objektech ve vlastnictví obce. Dále provedla zateplení a odizolování objektů. Zvažuje využití alternativních zdrojů tepla pro kulturní sál a další objekty.

Zastupitelstvo schválilo záměr na zpracování digitalizované pasportizace a následné rekonstrukci VO, které by přispělo k úsporám elektrické energie a ke snadnější manipulaci a ovládní veřejného osvětlení.

7. Péče o veřejné prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci

7.1. Koncepční přístup, dlouhodobé plánování

Katastrální území Chvalovice řeší plán lokálního systému ekologické stability. Území představuje část severopanonské podprovincie, ovlivněné srážkovým stínem. V území dnes dominují pole, travino-bylinná lada jsou vzácná, lesíky jsou téměř výhradně akátové, v luzích vrbové a topolové. Ze způsobů využívání půdního fondu jednoznačně převládá zemědělské obhospodařování, jak vyplývá z tabulky Přehledu struktury ZPF. S výjimkou severního svahu nad nivou Daniže se řešené území vyznačuje absencí trvalé vegetace a z toho plynoucí nízkou ekologickou stabilitou. Velké plochy jsou postiženy větrnou a na svažitéch pozemích též vodní erozí. Síť polních cest, které by členily jinak souvislé pozemky, je nedostačující, takže zorněné části zemědělské krajiny působí monotónním dojmem.

7.2. Nové úpravy veřejných prostranství

Snahou obce je napravit opatření minulých let, a to výsadbou nových remízků a větrolamů, údržbou stávajících veřejných prostranství a zeleně. Výsadbou zeleně obec konzultuje s odborníky dle předem připravených a schválených studií. Celá oblast je extrémně suchá a bezvodá. Snahou do budoucna je využít každé vodoteče k vytváření refugií vodních organismů, až již přímo na vodoteči, či vytvářením drobných mokřadů nebo vodních nádrží. Ke zlepšení situace přispěla oprava a odbahnění rybníka. V roce 2009 byla dokončena úprava návěsí plochy. V letošním roce budou dokončeny výsadbové práce na naučné stezce-lesoparku a připravuje se výsadba stromů na dětském zábavném parku a větrolamu „Nad hřištěm“, byly zahájeny práce na zbudování „biocentra C101 u rybníka“. Počítá se s úpravou veřejného prostranství v lokalitách nové bytové zástavby.

7.3. Udržování přírodních a přírodně blízkých prvků

Je zájem obce v roce 2012 dokončit naučnou stezku – lesopark s informačními tabulemi o nově vysazené zeleni, o dosavadní velmi rozmanité floře a fauně. Fauna listnatého lesa je složena převážně z druhů v ČR široce rozšířených. Z teplomilných druhů fauny stepního charakteru zde žijí ještěrka zelená, snad i užovka stromová, kudlanka nábožná a zřejmě další druhy drobných bezobratlých živočichů. V prostoru písečného lomu bylo dříve pozorováno hnízdění břehulí říčních. Vzácně lze spatřit bramborníčka černohlavého a rákosníka zpěvného. Dále zde sídlí dravci (vzácně lze spatřit orlovce říčního a přelétavého orla říčního), z přeletujících ptáků drop velký, volavka popelavá, v zimě hejna havranů polních a kavek obecných.

V hojném množství místní část potoka Daniž zdobí ondatra pižmová a divoké kačeny. Oba živočišné druhy zde pro radost dětí i dospělých každoročně vyvádějí svá mláďata.

7.4. Péče o veřejná prostranství a o zeleň

Čistotu obce a veřejného prostranství zajišťují pracovníci obce. S některými pracemi pomáhají občané obce. Ke zkrášlení obce přispívá květinová výzdoba v letních měsících, kdy kromě kvetoucích muškátů a růží na veřejných prostranstvích zdobí obec i muškáty na oknech rodinných domů. Pravidelně je udržována zeleň na místním hřbitově a v okolí památníku i Božích muk. Snahou do budoucna je úprava kapličky v poli i prostranství kolem.

7.5. Ekologická výchova a vzdělávání

Vztah a odpovědnost občanů získává obec tím, že se občané sami podílí na výsadbě stromů a zeleně a na utváření krajiny. Obec je spojená s odlehlou částí obce – sklepní uličkou nově rekonstruovanými místními

komunikacemi, které občané používají k aktivnímu odpočinku (jízda na kole, jízda na In-line bruslích) a k pozorování přírody. Jsou zde vybudované odpočinkové zóny, v lesoparku se počítá s instalací laviček a herních prvků pro děti. Připravují se odborné přednášky pro mládež i dospělé spojené s návštěvou a ochranou přírody. Touto tematikou se též zabývá akce pro rodiče a děti – víkend dobrodružství a odvahy a společná vycházka s členy mysliveckého sdružení pro děti a rodiče spojenou s krmením zvěře a přednáškou. Informační tabule o místní fauně jsou umístěny na informační brány u sklepní uličky. Tyto znázorňují živočichy, kteří se u nás nejčastěji vyskytují.

Vzhledem ke špatnému stavu stromořadí podél potoka – směrem ke školce zastupitelstvo obce rozhodlo o jeho vykácení a výsadbě nových stromů. O tyto se budou mimo jiných „starat i děti ze školky“. Na dětskou hádanku týkající se vykácených stromů „Co tady bylo – a už tady není“, dalo zastupitelstvo odpověď „Co tady nebylo, už tady je!“ Podobným způsobem chce řešit zastupitelstvo obce „ozelenění“ obce.

8. Péče o krajinu

8.1. Zemědělské a lesní pozemky

Převážnou část katastru obce zabírá zemědělská půda (využití krajiny k 31.12.2009 – 81,7 % pole, 6,5 % zahrady a vinice, 5,7 % ostatní plocha a komunikace, 1% travní plocha, 2,8 % lesy, 0,8 % vodní plocha, 6% sídla). Pole v tomto typu biochory dosahují maximálního podílu a tvoří extrémně velké celky. Ohraničena jsou především komunikacemi, výjimečně pak větrolamy. Lesy jsou zastoupeny ojedinělými akátovými a topolovými remízky.

Katastr území se jeví jako ekologicky málo stabilní. Pro jeho další rozvoj byla a jsou nutná přijmout různá opatření a zásady (postupně doplnit dřevinnou skladbu, provést rozbor erozního ohrožení).

8.2. Péče o prvky ekologické stability v krajině

Obec má schválený územní plán s plánem místního územního systému ekologické stability, který byl zpracován v roce 2006.

V roce 2000 byl vypracovaný a obcemi DSO Daníž, jehož je obec členem, přijatý Integrovaný program – Trvale udržitelný rozvoj znojemských vinařských obcí. Pro realizační zabezpečení byla navržena nutná opatření (kategorizace viničních tratí, návrh odrůd a doporučené jakostní odrůdy, zvyšování úrodnosti půd, ochrana půdy, protierozní opatření, územní plánování, pozemkové úpravy, zpracování vína u drobných a malých producentů až po expedice). Jednotlivá opatření budou sloužit pro výběr konkrétních dílčích projektů sdružení a jsou postupně realizována.

8.3. Ostatní opatření péče o kulturní krajinu

V roce 2011 byla dokončena oprava a odbahnění rybníku v obci a to z prostředků Státního fondu ŽP, EU a rozpočtu obce. Je zpracována dokumentace na výsadbu větrolamů a dalších krajinných úprav. Pokračují práce spojené s osazením naučné stezky – lesoparku vzrostlými stromy. Byla zahájena výsadba zeleně u dětského zábavného parku a stromořadí podél potoka směrem ke školce. Byla dokončena výsadba biokoridoru „U potoka“. Probíhají přípravné práce na akci Chvalovice: větrolam „Nad hřištěm“ a biokoridor C101.

8.4. Obnova prvků kulturní paměti krajiny

V obci je ke zhlédnutí celá řada památek – nejstarší části kostela sv. Markéty pochází z 15. století, v jeho věži se dodnes nachází zvon z roku 1560. U vchodu do kostela se dnes nachází socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1734, v parku vedle kostela je zrekonstruovaný mariánský sloup „Loretto“ z roku 1628, na návsi stojí socha sv. Floriána z roku 1764 a u silnice do Šatova se nachází sousoší sv. Anny a Panny Marie z roku 1734. V katastru obce pak ještě stojí opuštěná kaplička a Boží muka. Vedle kostela je přestavěný pomník „Za

osvobození půdy“, tento byl původně věnován obětem 1. světové války. Průběžně je prováděna údržba a opravy těchto památek. Vzhledem k havarijnímu stavu Mariánského sloupu „Loretto“ byly v roce 2010 zahájeny restaurátorské práce na její záchranu. Je zpracována projektová dokumentace na opravu kapličky v poli „Obnova Kaple U studánky“. Realizace této akce proběhne v průběhu roku 2012. Taktéž se počítá s opravou kulturního dědictví na veřejném prostranství uprostřed obce – vinařský lis, kočár, aj.

9. Přípravované záměry

9.1. Stručná charakteristika plánovaných a v současné době připravovaných záměrů

- naučná stezka – lesopark – 2009,2010, 2011, 2012 - před dokončením
 - příprava rozšíření IS pro novostavby RD – 2009, 2010, 2011, 2012
 - „zúžení komunikace“ u světelných přechodů pro chodce na zpomalení provozu na komunikaci I/38
 - stanoviště pro kontejnery na tříděný odpad II
 - větrolam „ Nad hřištěm“, „biokoridor U potoka“, „biocentrum C101 u rybníka“
 - oprava fasády a interiéru u kabin
 - garáž a zázemí pro zásahovou jednotku II.
 - obnova Kaple U studánky
 - rozšíření dětského zábavního parku o herní prvky pro děti a dospělé „Mámo, táto, pojď si hrát“
 - využití vodní nádrže
 - ubytovna III. etapa
 - digitalizovaná pasportizace a následná rekonstrukce VO
 - „Pravidelná údržba komunikací v obci – nákup zametacího stroje“
- Hledá se vhodné využití pro původní budovu stolárny.

10. Informační technologie v obci

10.1. Stručná charakteristika informační technologie

webové stránky, místní rozhlas, informační kiosek, informační ukazatele, czechpoint

11. Zlatá cihla v Programu obnovy venkova

11. 1. Popis stavby – Dětský zábavní park – areál odpočinku a relaxace

Zastupitelstvo obce Chvalovice si dalo za cíl, vytvořit nový odpočinkový areál, jehož počáteční rozpracované etapy nelze přehlédnout – dětský zábavní park s vybudovanými in-line dráhami, naučná stezka-lesopark, rybníka. Byla dokončena výsadba biokoridoru „U potoka“. Je připravena projektová dokumentace na výsadbu větrolamu „Nad hřištěm“. Tento větrolam bude oddělovat nově vytvořený odpočinkový a sportovní areál od zemědělsky využívaných pozemků. Přípravují se podklady pro podání žádosti o dotaci. Další etapou realizace areálu byla dnes již dokončená instalace herních prvků na dětském zábavním parku, které jsou využívány dětmi a mládeží všech věkových kategorií. Na herní prvky bude navazovat síť cest, které budou propojovat jednotlivé prvky celého odpočinkového areálu. Poslední etapou bude ozelenění – výsadba stromů a zeleně v daném prostoru. Pro konání kulturních a společenských akcí v obci byl na hřišti vybudován krytý altán, který umožní konat tyto akce i za nepříznivého počasí. Navíc ho bude možné využít k různým aktivitám i pro návštěvníky odpočinkového areálu. Nesnadný cíl a další etapou – by mělo být vytvoření biotopového koupaliště, které by navazovalo na odpočinkový areál. Toto koupaliště na rozdíl od klasických koupališť má výrazně levnější provoz. Rovněž i investiční náklady na jeho pořízení dosahují zhruba 1/3 nákladů na vybudování klasického koupaliště. Kvalita vody v biobazénu poskytuje zcela odlišnou kvalitu koupání než bazény s chemicky upravovanou vodou. Toto biotopové koupaliště naváže na ozelenění v místě a bude lépe zapadat do okolní krajiny.

Přestože již dnes navštěvuje areál odpočinku velké množství návštěvníků, vytvořit celý areál tak, jako bychom si přáli, je tzv. běh na dlouhou trať. Pevně věříme, že se nám náš záměr vydaří.

Vlastník stavby je Obec Chvalovice